

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Oficiul Teritorial
Chișinău al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului s.
Colonița cu privire contestarea actului administrativ individual,

împotriva încheierii din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău

(*Dosarul nr. 3r-214/24*
NR. PIGD2-21021463-01-3r-01102024)

Termenul de exercitare a căii de atac recursul. Repunerea în termen.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. V. Dodon
Curtea de Apel Chișinău, jud. Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan

23 octombrie 2024

Examinând în lipsa părților recursul depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 10 februarie 2021, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu privire la anularea deciziei Consiliului s. Colonița nr. 13/15 din 04 noiembrie 2020 „Cu privire la modificarea modului de folosință a terenului cu numărul cadastral 0149108421”.

2. Prin hotărârea din 23 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului s. Colonița cu privire contestarea actului administrativ individual, a fost respinsă ca neîntemeiată.

3. Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 11 ianuarie 2022, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a declarat apel (nemotivat) împotriva hotărârii din 23 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

4. Prin încheierea din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

5. La 13 septembrie 2024, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a declarat recurs împotriva încheierii din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a recursului, casarea încheierii instanței de apel cu repunerea în termen a cererii de apel.

6. În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, menționând că instanța de apel a emis încheierea vizată interpretând în mod eronat legea și fără a intra în esența circumstanțelor enunțate de către autoritate publică.

7. Autoritatea recurentă a menționat că a Curtea de Apel Chișinău, nu a luat în considerație faptul că hotărârea motivată a instanței de fond nu a fost comunicată Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

8. Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a subliniat că doar la 14 august 2024 la solicitarea sa nr. 1303/OT4-598 i-a fost expediată hotărârea motivată a instanței de fond, pe care a recepționat-o la 11 septembrie 2024, fiind înregistrată în Registrul de intrare cu nr. 1299.

9. Astfel, consideră recurentul necesară repunerea în termen pentru depunerea cererii de apel motivate.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ reglementează că

„ Curtea Supremă de Justiție soluționează: b) cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel”.

11. Conform art. 24 alin.(1) din Codul administrativ

„ Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți”.

12. Conform art. 65 din Codul administrativ

„ Dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

După 6 luni de la expirarea termenului omis repunerea în termen nu mai poate fi solicitată, iar acțiunea omisă nu mai poate fi recuperată, cu excepția cazului când acest lucru nu a fost posibil până la expirarea termenului de un an ca urmare a forței majore.

Persoanele interesate pot contesta actul/refuzul autorității publice de repunere în termen cu acțiune în contencios administrativ numai odată cu fondul.

Repunerea în termen nu se permite în cazurile excluse prin lege”.

13. Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ

„Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură;”.

14. Art. 97 alin. (3) lit. c) din Codul administrativ stipulează:

„Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: notificare prin poștă cu scrisoare recomandată;”.

15. Art. 241 alin. 3 din Codul administrativ reprezintă o normă de trimitere și prevede că:

„Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva”.

16. Art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ reglementează cazurile în care apelul se declară inadmisibil, prevederi aplicabile și procedurii de recurs asupra încheierilor judecătorești. Astfel:

„Apelul se declară inadmisibil în special când: apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1)”.

17. Art. 242 din Codul administrativ reglementează că

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul”.

18. Conform art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ

„Examinînd recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: a) declară recursul inadmisibil;”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Din interpretarea corectă a prevederii legale enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

20. Completul de judecată atestă că încheierea contestată a fost emisă la 14 iunie 2022 și a fost notificată recurentului/apelantului Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, prin poștă cu scrisoare redomandată, la 30 iunie 2022, fapt ce se confirmă prin Avizul de recepție nr. DS8006909076AS anexat la actele cauzei (f.d.74).

21. Astfel, este cert că încheierea instanței de apel din 14 iunie 2022, a fost notificată autorității recurente la 30 iunie 2022.

22. Potrivit pct.7 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.658/30 din 10 octombrie 2017, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni.

23. Potrivit pct. 17 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție hotărârile instanțelor judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul național al instanțelor de judecată, în regim real.

24. Sub acest aspect, instanța de recurs mai relevă că încheierea din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată la data de 17 iunie 2022 și pe pagina web a Curții de Apel Chișinău, <https://cac.instante.justice.md/>.

25. Mai mult faptul omiterii termenul de depunere a recursului este recunoscut de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, or, prin recursul depus, acesta a solicitat repunerea în termenul de procedură, fără a prezenta careva argumente.

26. În continuare, după cum denotă actele dosarului, termenul de exercitare a dreptului de a contesta cu recurs încheierea instanțe de apel a început a curge la 01 iulie 2022, ziua imediat următoare de la data notificării încheierii judecătorești contestate, termenul limită fiind 15 iulie 2022 (inclusiv), respectiv recursul declarat la 13 septembrie 2024 a fost depus cu încălcarea termenului prevăzut de norma legală citată la pct. 17 al prezentei decizii.

27. Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al autorității publice, care

trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

28. În general, stabilirea bazei legale a unei acțiuni de către instanță și termenele-limită pentru introducerea unei acțiuni se numără printre limitările permise ale dreptului de acces la o instanță, cu condiția ca acestea să nu restricționeze accesul unei persoane la un tribunal de o manieră care îi afectează chiar esența dreptului sau când nu urmăresc un scop legitim ori nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie atins (a se vedea spre exemplu cauza *Perez de Rada Cavanilles vs. Spania*, hotărâre din 28 octombrie 1998, §§ 43-44).

29. Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza *van Harn vs. Germania*, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza *Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova*, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza *SA Universul vs. Republica Moldova*, hotărâre din 10 iulie 2012).

30. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 242 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

31. La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ, nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

32. Corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra cu normele legale precitate, instanța de recurs concluzionează că, la depunerea recursului împotriva încheierii din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, nu a respectat prevederile art. 242 din Codul administrativ, iar temeuri de repunere în termenul de depunere a recursului nu s-au stabilit.

33. În atare circumstanțe, soluția de declarare a recursului depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, drept inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

34. Astfel, conducându-se de prevederile art. 65 și art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Declară inadmisibil recursul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc